

grad, denne Sag til Drøftelse af de Sagtyndige. Det skinnede herigjennem, at kun de Sagtyndige have dermed at bestille. Jeg indrømmer, at det næsten er kommet dertil, at, naar den ærede Ordfører har udtalt sig, saa have de andre blot at følge efter, og dermed Basta. Jeg skal heller ikke indlade mig paa den saakaldte Sagtyndighed, hvad Kanonerne og deres Hensigtsmæssighed som Kanoner angaar; men der er andre Sider af Sagen, som jeg har Interesse for, det er den politiske og den finansielle Side af Sagen, og jeg kan da ikke negte, at naar jeg ser tilbage paa vort Krigsvæsens Historie siden 1867, saa finder jeg den høist mærkelig paa flere Maader. De ærede Herrer, der ere komne her ved de sidste Valg, vil jeg anbefale at læse vor Historie igjennem fra 1867 til Dato. De ville da opdage mange mærkelige og interessante Ting, f. Ex., at den daværende Ordfører, Statsraad Fenger, sluttede i 1867, om det ikke var det sidste, saa et af sine sidste Foredrag med at forsikre os, at Udgiften til vort Hærvæsen vilde efter den Plan, der da udfom, ikke overstige 5 Millioner Rigsdaler, altsaa nu 10 Millioner Kroner. Ikke bestomindre begyndte man Aaret efter at overstige denne Sum, og successtvt er det gaaet op og har nu næsten naaet 20 Millioner, og hvad der saa er det Allerubehageligste ved det Hele er, at saa er man alligevel misfornøjet til alle Sider. Ikke alene Krigs- og Marineministrene ere misfornøiede med, at vi ikke ville give Penge, men ogsaa mange flere udtale sig paa samme Maade. Vi høre ikke sjelden baade her i Salen og udenfor Salen, at vi ikke ville gjøre Noget for vort Hærvæsen. Det er nu en mærkelig Talemaade, og det er Noget, som mange Gange sætter mig i alt Andet end godt Humør at høre den Slags Ting. Mig forekommer det, at vi gjøre Meget for Meget. Lægger man Merke til Maaden, man tager det paa, er det lige saa mærkeligt. I tidligere Dage, da der var Tale om at give ekstraordinære Bevillinger, vilde man dog have særlige ekstraordinære Midler dertil gennem en Formue- og Indtægtsstat; men denne Gang høre vi ikke et eneste Ord derom. Jeg beklager mig ikke derover, som om jeg vilde særlig anbefale en Indkomststat. Det er jo desværre Lidet, i hvilke man ikke med nogen Lyft skal give sig til at paalægge Stat. Den ærede Ordfører har ogsaa anført det som Grund idag; men, mærkelig nok,

han vilde lige godt have Kanoner til en Pris, hvortil jeg aldrig har hørt Mage. Det er noget af det Kjøbarest, man endnu har anbefalet os, og Bevillingen til disse Kanoner og til hele vort Krigsvæsen, hvem bærer den? Det er jo for Størstedelen den Del af Befolkningen, hvis Stemmer, saa snart vi komme ud af Salen, raabe os indom om Arbejde og Brød, og saa finder man det passende at gaa op til saa uhyre Summer, baade paa de ordinære og de ekstraordinære Bevillinger, hvilke den Befolkning skal betale. Hvis man tror, at Landet kan frelses paa den Maade, vil jeg dog finde det ønskeligt, at den mere formuende Del af Befolkningen kom til at betale en passende Del deraf; men det er der ikke Tale om. Man siger: Lad dem blive ved at slæbe Læsset, som trække det; den Hest, som er vant dertil, lad den bare blive ved, selv om den skal have Lidt til af Bidsten. Jeg finder ikke, at det er nogen billig Maade at behandle den Del af Befolkningen paa. Altsaa denne finansielle Del af Sagen, ikke blot den, der angaar de ekstraordinære Bevillinger, men overhovedet Udgifter til hele vort Krigsvæsen blive meget for høie, og jeg siger nu, som jeg tidligere har sagt, at vi have begyndt bagvendt lige fra 1867 og have fortsat paa samme Maade hele Veien. Derfor komme disse Bebreidelser her. Hvor Meget vi saa give ud, hedder det dog bestandigt, at det er meget for Lidt, og at vi gjøre Ingenting. Jeg skulde dog seile meget, om der er nogen Stat i Europa, der giver saa meget ud til sit Krigsvæsen som Danmark i Forhold til dets Omraade og Folketal, og saa faae vi dog den Bebreidelse, at vi gjøre ingen Ting eller i alt Fald meget for Lidt. Havde man derimod taget det finansielle Spørgsmaal under alvorlig Overveielse fra først af, og var bleven enig om den og den Sum, — lad os sige, hvad den daværende Ordfører, Statsraad Fenger, nævned: 10 Millioner Kr. — ville vi anvende paa vort Hærvæsen, indensfor den Ramme ville vi blive i finansiell Henseende, saa var det gaaet meget bedre. Det viser sig nu, at han tog feil; man har skabt Rammer, men det Finansielle er voget os over Hovedet, og saa er Hærvæsenet dog ikke blevet, som det skal være, tværtimod der er Mangler i højeste Grad, og man hører Klager fra alle Sider. Jeg finder det høist beklageligt, at man er gaaet den Vej istedetfor at bruge den Fremgangsmaade, først at bestemme